

تاریخ تصویب : ۱۳۶۳/۰۹/۲۴

آیین نامه جلوگیری از آلودگی آب

آیین نامه جلوگیری از آلودگی آب

۱۳۶۳.۰۹.۲۴ - ۹۰۳۰۲ - ۹۰۲۸ - ۱۳۶۳.۰۹.۲۴ - ۶۷۱

& آب و نیرو - بهداشت و درمان - حفاظت محیط زیست - دفاع ملی و امنیت داخلی - سازمانهای دولتی - شهرداری - صنایع - کار - کشاورزی و روستائی - مسکن - نفت و گاز و تلفن - واردات و صادرات
& سازمان حفاظت محیط زیست

هیأت وزیران در جلسه مورخ ۱۳۶۳.۹.۲۴ بنا به پیشنهاد شماره ۱۶۷۴-۱۲ سازمان حفاظت محیط زیست و به استناد ماده ۴۶ قانون توزیع عادلانه آب مصوب ۱۳۶۱.۱۲.۱۶ مجلس شورای اسلامی، آیین نامه جلوگیری از آلودگی آب را به شرح زیر تصویب نمودند:

[Z] "آیین نامه جلوگیری از آلودگی آب"

ماده ۱

عبارات و اصطلاحاتی که در این آیین نامه بکار رفته دارای معانی زیر می باشد:

۱ - سازمان حفاظت محیط محیط زیست و شورای عالی حفاظت محیط زیست در این آیین نامه به ترتیب سازمان و شورای عالی نامیده می شود.

۲ - آلودگی آب عبارت است از تغییر مواد محلول و یا معلق و یا تغییر درجه حرارت و دیگر خواص فیزیکی و شیمیائی و بیولوژیکی آب در حدی که آن را برای مصرفی که برای آن مقرر است مضر یا غیر مفید سازد.

۳ - مواد آلوده کننده آب که آلوده کننده نیز نامیده می شود عبارت است از هر نوع مواد یا عوامل فیزیکی و شیمیائی که باعث آلودگی آب گردیده و یا به آلودگی آن بیفزاید.

۴ - منابع مولد آلودگی آب که منابع آلوده کننده نامیده می شود عبارت است از هر گونه منبعی که فعالیت یا بهره برداری از آن موجب آلودگی آب می شود که شامل منابع صنعتی، کشاورزی و دامداری، شهری و خانگی و متفرقه می باشد.

- ۵ - فاضلاب - عبارت است از هر نوع ماده مایع زائد حاصله از فعالیتهای صنعتی یا کشاورزی و دامداری و یا شهری و خانگی به آب یا خاک تخلیه گردد.
- ۶ - مواد زائد جامد - عبارت است از هر گونه ماده جامدی که عرفاً زائد محسوب می شود مانند زباله، خاکروبه، خاکستر، جسد حیوانات، ضایعات مراکز شهری و صنعتی و زائد حاصل از تصفیه اعم از شیمیائی و بیولوژیک و همچنین فضولات انسانی و حیوانی و مواد زائد بیمارستانها و غیره.
- ۷ - آبهای پذیرنده - عبارت است از آبهای سطحی و زیرزمینی از جمله قنوات، رودخانهها، دریاچهها و دریاها که فاضلاب به آنها تخلیه می گردد.
- ۸ - آبهای ایران عبارت است از کلیه آبهای داخلی و ساحلی و دریای سرزمینی که تحت حاکمیت دولت جمهوری اسلامی ایران قرار دارد.
- ۹ - رقیق کردن - عبارت است از کاهش غلظت مواد آلوده کننده در فاضلاب از طریق اختلاط با آب یا آب پذیرنده.
- ۱۰ - وسائل و روشهای مناسب - عبارت از مناسبترین وسائل یا روشهایی است که استفاده آن با توجه به شرایط محلی، درجه پیشرفت و امکانات علمی و فنی و هزینههای مربوط، رفع یا کاهش مؤثر آلوده کنندهها را امکان پذیر می سازد.
- ۱۱ - میزان و معیارهایی که در این آیین نامه استاندارد نامیده می شود عبارت است از حدود مجاز و مشخصات ویژه ای که با توجه به اصول حفاظت و بهسازی محیط زیست برای آلودکنندهها و جلوگیری از آلودگی آب تعیین می شود.
- ۱۲ - مسئول - عبارت از شخص حقیقی یا حقوقی صاحب منابع آلوده کننده می باشد که موجبات آلودگی آب را به طرق مختلف سبب شوند.
- ۱۳ - منازل مسکونی - عبارت است از اماکنی که عرفاً و عادتاً جهت سکونت و به قصد استفادههای غیر صنعتی، تجاری، اداری و امثال آن اختصاص یابد.

ماده ۲

اقدام به هر عملی که موجبات آلودگی آب را فراهم نماید ممنوع است.

ماده ۳

سازمان با همکاری وزارتخانههای نیرو، کشاورزی، بهداشت، درمان و آموزش پزشکی و سایر وزارتخانهها و سازمانهای ذیربط حسب مورد نسبت به بررسی و شناسائی کیفیت آبهای ایران از لحاظ آلودگی اقدام خواهد نمود.

تبصره ۱

وزارت بهداشت، درمان و آموزش پزشکی در مورد آبهای مشروب از مرحله آبگیر طبق قوانین و مقررات خود عمل می نماید.

تبصره ۲

در مورد آلودگی آبهای دریاها و دریاچه‌ها و همچنین رودخانه‌های مرزی با مواد نفتی به موجب قانون حفاظت دریا و رودخانه‌های مرزی از آلودگی با مواد نفتی عمل خواهد شد.

ماده ۴

سازمان موظف است نسبت به شناسایی منابع مختلف مولد آلودگی آب به طریق مقتضی اقدام نماید. مسئولین موظفند اطلاعات و مدارک مورد نیاز را در صورت درخواست در اختیار سازمان قرار دهند.

تبصره ۱

وزارتخانه‌های کشور، بهداشت، درمان و آموزش پزشکی، کشاورزی، نیرو، صنایع، صنایع سنگین و معادن و فلزات و بر حسب مورد سایر مؤسسات ذیربط همکاری لازم را با سازمان در اجرای مفاد این ماده معمول خواهند داشت.

تبصره ۲

اطلاعات و مدارکی که جنبه محرمانه دارد و توسط مسئولین در اختیار سازمان گذارده می‌شود محرمانه تلقی شده و جز در موارد قانونی مورد استفاده قرار نخواهد گرفت.

ماده ۵

استانداردهای مربوط به آلودگی آب با ذکر روشهای سنجش و سایر مقررات مربوط توسط سازمان و با همکاری وزارتخانه‌ها و مؤسسات مذکور در تبصره ۱ ماده ۴ این آیین‌نامه تهیه و به مورد اجراء گذاشته می‌شود.

تبصره

در مورد مقررات مربوط به تخلیه هر نوع فاضلاب به شبکه عمومی فاضلاب شهر کمیسیون دائمی متشکل از نمایندگان تام‌الاختیار وزارتخانه‌های نیرو، بهداشت، درمان و آموزش پزشکی، کشور، صنایع، صنایع سنگین، معادن و فلزات و سازمان حفاظت و محیط زیست و سایر سازمانهای آب و فاضلاب شهری در وزارت کشور تشکیل و تصمیمات متخذه به مرحله اجراء گذارده خواهد شد.

ماده ۶

طبقه‌بندی کلیه آبهای پذیرنده اعم از سطحی و زیرزمینی و دریاچه‌ها و آبهای ساحلی با توجه به قدرت جذب و تصفیه طبیعی آلوده‌کننده‌ها بر حسب اولویت‌ها و به تدریج توسط سازمان با همکاری وزارتخانه‌ها و مؤسسات مذکور در تبصره ۱ ماده ۴ تعیین و ابلاغ خواهد شد.

ماده ۷

سازمان موظف است طبق برنامه پیش‌بینی شده از فاضلاب منابع آلوده‌کننده نمونه‌برداری و نوع و میزان آلودگی هر یک از این منابع را مشخص نماید. در صورتی که

شدت آلودگی هر یک از منابع آلوده کننده بیش از استانداردهای موضوع ماده ۵ این آیین نامه باشد سازمان مراتب را کتباً به مسئول مربوط اخطار خواهد نمود که در رفع آلودگی اقدام نماید. در این اخطاریه نوع آلودگی و میزان آن و همچنین مهلت رفع آلودگی که متناسب با امکانات تعیین می گردد صریحاً قید خواهد شد.

تبصره

مسئولین موظفند پس از اخطار رفع آلودگی طرحهای تصفیه فاضلاب را بر اساس استانداردهای موضوع ماده ۵ این آیین نامه جهت تصویب به سازمان ارائه نمایند.

ماده ۸

مسئولین مکلفند ظرف مهلت مذکور در اخطار نسبت به رفع آلودگی در حد استاندارد اقدام کنند در غیر این صورت بر اساس ماده ۱۱ قانون حفاظت و بهسازی محیط زیست از فعالیت و یا بهره برداری منبع مربوط تا رفع آلودگی جلوگیری خواهد شد.

ماده ۹

در صورتی که مسئول منبع آلوده کننده با دلائل و مدارک قابل قبول سازمان اثبات نماید که ظرف مهلت مقرر در اخطاریه رفع آلودگی عملی نمی باشد سازمان می تواند مهلت اضافی مناسب برای این گونه منابع قائل شود مشروط بر این که ادامه فعالیت این منابع خطرات جدی برای سلامت انسان و سایر موجودات زنده در بر نداشته باشد.

ماده ۱۰

سازمان در اجرای وظایف قانونی خود مجاز است هر یک از منابع آلوده کننده را توسط مأمورین خود مورد بازرسی قرار دهد، در صورتی که بازرسی هر یک از منابع به موجب قوانین دیگر مستلزم کسب اجازه از دادستان باشد نسبت به اخذ نمایندگی دادستان اقدام خواهد شد.

تبصره

مسئولین مکلفند در اجرای مفاد این آیین نامه همکاری لازم را با مأمورین سازمان به عمل آورند.

ماده ۱۱

وزارتخانه های صنایع، صنایع سنگین، کشور و کشاورزی هنگام صدور پروانه تأسیس واحدهای صنعتی واحدها و مجتمع های کشاورزی، دامداری، مرغداری و کشتارگاه و یا سایر مراجع صدور پروانه واحدهای فوق الذکر موظفند استانداردها و مقررات موضوع ماده ۵ این آیین نامه را به اطلاع متقاضیان برسانند. صدور پروانه بهره برداری از واحدهای مذکور موقوف به رعایت استانداردها و مقررات فوق الذکر می باشد.

ماده ۱۲

مراجع مربوط، رونوشت پروانه تأسیس و بهره برداری صادره برای واحدهای مذکور در

ماده ۱۱ را به سازمان ارسال خواهند داشت.

ماده ۱۳

وزارتخانه‌های مسکن و شهرسازی، کشور و شهرداریها و سازمانها و واحدهای تابعه آنها بر حسب مورد هنگام تهیه طرحهای جامع و هادی شهرکها و مجتمع‌های مسکونی و بهداشتی و شهرداریها در موقع صدور پروانه‌ها در شهرها، استانداردها و مقررات موضوع ماده ۵ این آیین‌نامه را باید به اطلاع طراحان و مجریان مربوط برسانند.

ماده ۱۴

انواع و طبقه‌بندی منابع آلوده‌کننده متفرقه توسط سازمان و در صورت انقضاء با همکاری وزارتخانه‌ها و مؤسسات ذیربط تعیین خواهد شد.

ماده ۱۵

در مواردی که سازمان بنا بر دلایل کافی تشخیص دهد کاهش یا از بین بردن آلودگی ناشی از منابع آلوده‌کننده موجود از طرق دیگر به جز انتقال آنان به نقاط مناسب امکان‌پذیر نمی‌باشد، طرحی در این مورد با همکاری وزارتخانه کشاورزی، صنایع، مسکن و شهرسازی، نیرو و کار و امور اجتماعی تهیه و پس از تصویب هیأت وزیران به مورد اجراء خواهد گذاشت.

ماده ۱۶

سازمان مجاز است در مواقعی که ضرورت ایجاب نماید از وسائل و روشهای مناسب را برای منابع متفرقه برقرار نماید.

ماده ۱۷

رقیق کردن در مرحله تخلیه به عنوان تصفیه ممنوع است مگر در موارد خاصی که به تشخیص سازمان خطرات آلودگی محیط زیست را در بر نداشته باشد.

ماده ۱۸

مسئولین مکلفند تدابیری اتخاذ نمایند تا در مواقع اضطراری که تصفیه فاضلابها به هر علتی متوقف می‌گردد از تخلیه مستقیم فاضلاب به آبهای پذیرنده خودداری نمایند.

ماده ۱۹

در مواردی که به استناد ماده ۱۱ قانون حفاظت و بهسازی محیط زیست و تبصره ذیل آن دستور ممانعت از کار و فعالیت کارخانه یا کارگاهی صادر می‌شود، مراتب به دادستان حوزه قضائی مربوط جهت صدور دستورات لازم اعلام می‌شود.

ماده ۲۰

سازمان به منظور پیشگیری از آلودگی آب و تشویق کلیه مسئولین منابع آلوده‌کننده به رفع آلودگی و ایجاد انگیزه جهت یافتن وسائل و روشهای مناسب و تحقیق در این زمینه تدابیر لازم را اتخاذ و به مورد اجراء خواهند گذاشت.

ماده ۲۱

تشریفات ابلاغ اخطاریه توسط سازمان به مسئولین منابع آلوده کننده تابع قانون

دادرسی مدنی می باشد.

میرحسین موسوی - نخست وزیر

© ۱۳۹۵ حق کپی رایت متعلق به مرکز پژوهشهای مجلس شورای اسلامی ایران می باشد